

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка
Факультет романо-германської філології
Кафедра лінгвістики та перекладу



«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ

« 25 » 01 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТЕОРІЯ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ

для студентів 1 курсу
спеціальності 035 ФІЛОЛОГІЯ
освітнього рівня ДРУГИЙ (магістерський)
освітня програма 035.041.03 Переклад (англійська мова)
спеціалізація 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно),
перша - англійська (переклад)


КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРИНЧЕНКА Код ЄДРПОУ 45307965	
Програма № 3303/24	
Начальник відділу моніторингу якості освіти <i>Григорук</i>	
« 25 » (підпис)	01 (прізвище, ініціали) 24

Київ – 2024

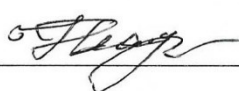
Розробник: Надія ГЛАДУШ, професор, к.ф.н., професор кафедри лінгвістики та перекладу

Викладач: Надія ГЛАДУШ, професор, к.ф.н., професор кафедри лінгвістики та перекладу

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри лінгвістики та перекладу
Протокол від № 1 від 18 січня 2024 року

Завідувач кафедри  Андрій КОЗАЧУК

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми ПЕРЕКЛАД (англійська мова)
19 січня 2024 року

Гарант освітньої програми  Надія ГЛАДУШ

Робочу програму перевірено 19 січня 2024 року

Заступник декана
з науково-методичної
та навчальної роботи  (Марина ЗВЕРЕВА)

Пролонговано:

На 20 ___ / 20___ н.р. _____ (_____), « ___ » _____ 20___ р., протокол № ___

На 20 ___ / 20___ н.р. _____ (_____), « ___ » _____ 20___ р., протокол № ___

На 20 ___ / 20___ н.р. _____ (_____), « ___ » _____ 20___ р., протокол № ___

На 20 ___ / 20___ н.р. _____ (_____), « ___ » _____ 20___ р., протокол № ___

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика
	дисципліни за формами навчання денна
Вид дисципліни	обов'язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання	англійська
Загальний обсяг кредитів/годин	4/120
Курс	1
Семестр	2
Кількість змістових модулів з розподілом:	3
Аудиторні	32
Модульний контроль	8
Самостійна робота	50
Семестровий контроль	30
Форма семестрового контролю	іспит

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни „Теорія міжкультурної комунікації” є вивчення і засвоєння основних понять і категорій мови як засобу комунікації, що передбачає володіння понятійним апаратом у теорії комунікації, вміння розрізняти типи дискурсів, тактик і стратегій спілкування, аналізувати соціо-культурні чинники та розмаїття засобів комунікації, а також здатність практичного застосування набутих знань у практичній діяльності та наукових дослідженнях.

Завданням є розвинути наступні компетенції:

ЗК 2 Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 3 Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 6 Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 7 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 9 Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 10 Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК 11 Здатність проведення досліджень на належному рівні.

ФК 1 Здатність вільно орієнтуватися в різних та лінгвістичних напрямках і школах.

ФК 3 Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки.

ФК 5 Усвідомлення методологічного, організаційного та правового підґрунтя, необхідного для досліджень та/або інноваційних розробок у галузі філології, презентації їх результатів професійній спільноті та захисту інтелектуальної власності на результати досліджень та інновацій.

ФК 6 Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.

ФК 7 Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.

ФК 8 Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів мови для досягнення запланованого прагматичного результату.

ФК 9 Мовленнєва: володіння лексичними, граматичними, орфографічними мовними знаннями і навичками англійської мови на рівні C1; знання семантики, словотворчої й синтаксичної структури, функції в реченні й тексті, лексичної полісемії, антонімії, особливостей фразеології для структурної організації тексту та вираження комунікативної інтенції.

ФК 10 Комунікативна: уміння вести діалог, побудований на реальній або симульованій ситуації та вільно вести розмову англійською мовою з носіями мови; здатність викладати свою думку

відповідно до певних типів тексту з дотриманням параметрів комунікативно-стилістичної доцільності та мовної правильності; володіння різногалузевими й аспектними базовими знаннями для перекладацького супроводу.

ФК 11 Перекладацька: володіння сучасними технологіями та програмним забезпеченням для роботи з банками перекладацької пам'яті, корпусами, електронними словниками і базами даних; знання специфічних перекладацьких трансформацій, уміння їх застосовувати у перекладі різножанрових текстів, щоб працювати з машинним перекладом, послідовним усним та художнім перекладацьким супроводом.

3. Результати навчання за дисципліною

По закінченню курсу студенти мають мати наступні результати:

ПРН 1 Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.

ПРН 3 Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в галузі германської філології.

ПРН 4 Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.

ПРН 6 Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації.

ПРН 9 Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти в перекладознавстві та германській філології.

ПРН 10 Збирати й систематизувати мовні, літературні, фольклорні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів англійською та українською мовами.

ПРН 11 Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.

ПРН 13 Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцям, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються.

ПРН 14 Створювати, аналізувати й редагувати тексти різних стилів та жанрів.

ПРН 15 Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу.

ПРН 17 Планувати, організовувати, здійснювати і презентувати дослідження та/або інноваційні розробки в конкретній філологічній галузі.

ПРН 18 Володіти іноземною мовою на рівні С1 для вільного письмового й усного перекладу, здійснення професійної комунікації і міжособистісного спілкування та якісного професійного використання, для роботи з різногалузевими й аспектними базовими знаннями для перекладацького супроводу.

ПРН 20 Володіти перекладацькою технікою, знаннями теорії і практичними навичками проектування, конструювання, моделювання процесу перекладу; складати різні види планів для організації процесу перекладу. Обґрунтовано вирішувати питання реалізації норм авторського права на практиці.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ п/п	Назви теоретичних розділів	Усього	Лекцій	Практичні заняття	Самостійна робота	Модульний контроль	Семестровий контроль
Модуль I. Міжкультурна комунікація як багатоаспектний діалог носіїв різних мов							
1.	Мова, культура, комунікація: виникнення та розвиток міжкультурної комунікації	12	2	2	8		
2.	Ідентичність. Національний характер. Стереотипи	12	2	2	8		
	Модульний контроль	2				2	
	Разом за модуль I	26	4	4	16	2	
Модуль II. Вербальні та невербальні засоби спілкування в МК							
3.	Культура та мова. Взаємозв'язок мови і мислення. Культурно-специфічна лексика, мовні еквіваленти. Лексичні, граматичні, синтаксичні аспекти національно-культурного компонента в мові. Політкоректність.	15	2	4	9		
4.	Невербальне вираження національних особливостей. Види і функції невербальної комунікації. Міжкультурні відмінності невербальних кодів.	15	2	4	9		
	Модульний контроль	4				4	
	Разом за модуль II	34	4	8	18	4	
Модуль III. Типи культур і міжкультурні стилі комунікації							
5.	Основні типи культур. Міжкультурні особливості комунікативної поведінки.	14	2	4	8		
6.	Комунікативні стратегії і тактики. Ввічливість. Англомовний і україномовний стилі комунікації.	14	2	4	8		
	Модульний контроль	2				2	
	Разом за модуль	30	4	8	16	2	
	Підготовка та проходження контрольних заходів	30					30
	Разом за навчальним планом	120	12	20	50	8	30

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЛЕКЦІЇ

Тема 1. Мова, культура, комунікація: виникнення та розвиток міжкультурної комунікації

Передумови виникнення міжкультурної комунікації як науки. Термінологічна неоднозначність. Інтракультурна, інтеркультурна та кроскультурна комунікація. Культурне знання та культурна свідомість. Становлення міжкультурної комунікації в Європі. Сприяння Корпусу Миру розв'язанню проблем кроскультурної комунікації. Утвердження міжкультурної комунікації в Україні та слов'янських країнах.

Тема 2. Мова та національний характер. Культурний аспект

Співвідношення мови та культури. Національний характер, менталітет. Історіографія дослідження національного характеру. Методи дослідження національного характеру. Основні аспекти британської ментальності.

Поняття та сутність культури. Характерні особливості культури. Культурна антропологія. Локальні культури та їх співіснування. Культурно-антропологічний підхід до кроскультурної інтеракції. Поняття “соціалізації”, “інкультурації” та “аккультурації”. Культура та мовна поведінка. Цінності, вірування та переконання у міжкультурному аналізі.

Тема 3. Мова та національний характер. Лексичний аспект

Соціокультурний компонент мови. Культурно-специфічна лексика, мовні еквіваленти. Різні види перцепція концептів реальності. Колокації, комунікативні прогалини. Екстралінгвістичні фактори мовного вчення. Граматичні аспекти національного характеру в мові. Синтаксичні аспекти національного характеру в мові. Політкоректність.

Тема 4. Стереотипи. Соціокультурні стереотипи Великобританії та США. Стереотипні загрози

Стереотип: етимологія поняття. Основні аспекти стереотипів та їхня структура. Стереотип як когнітивна схема. Причини та основи стереотипів. Популярні стереотипи Британії. Гендерний та мульти-етнічний експеримент. Поняття “культурного шоку”. Ступені культурного шоку. Зворотний культурний шок. Шляхи подолання культурного шоку. Міжкультурний конфлікт. Відмінність міжкультурного й етнічного конфліктів. Шляхи розв'язання міжкультурних конфліктів.

Культурний шок і стереотипи. Етнічні, расові та культурні стереотипи. Підходи до успішного міжкультурного спілкування. Поради для міжкультурного спілкування. Розмови про погоду в Британській комунікації. Привітання, потискання рук, англійська ввічливість, вибачення та інші особливості комунікації в США та Великобританії.

Тема 5. Невербальна комунікація

Невербальне / вербальне спілкування. Розвиток невербальної комунікації. Основні властивості невербальної комунікації. Функції. Кінетика: структура, функції. Вокалічна складова комунікації. Проксеміка: територіальні форми. Комунікація дотику. Хронеміка.

Тема 6. Основні типи культур. Міжкультурні особливості комунікативної поведінки

Основні типи культур. Міжкультурні особливості комунікативної поведінки. Широко контекстні і вузько контекстні культури. Індивідуалістські і колективістські культури. Владна дистантність. Гендерність. Прямий і непрямий стилі комунікації. Розгорнутий і лаконічний стилі. Інструментальний і афективний стилі.

Комунікативні стратегії і тактики. Особливості комунікативної поведінки різних народів. Домінантні риси англомовної (британської та американської) і української комунікативної поведінки. Ввічливість. Засоби вираження ввічливості в українській і англійській мовах.

ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

Практичне заняття № 1.

Мова, культура, комунікація: виникнення та розвиток міжкультурної комунікації

1. Передумови виникнення міжкультурної комунікації як науки.
2. Термінологічна неоднозначність.
3. Інтракультурна, інтеркультурна та кроскультурна комунікація.
4. Культурне знання та культурна свідомість.
5. Становлення міжкультурної комунікації в Європі.
6. Сприяння Корпусу Миру розв'язанню проблем кроскультурної комунікації.
7. Утвердження міжкультурної комунікації в Україні та слов'янських країнах.

Література:

1. Алексеева І.О. Вступ до теорій міжкультурної комунікації: підручник/ І.О.Алексеева. – К.: Видавничо-поліграфічний центр “Київський університет”, 2011. – 294 с.
2. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики / Ф. С. Бацевич.. – К. : Видавничий центр «Академія», 2004. – 344 с.
3. Бацевич Ф. С. Словник термінів міжкультурної комунікації / Ф. С. Бацевич. – К. : Довіра, 2007. – 205 с.
4. Богдан С. К. Мовний етикет українців: традиції і сучасність / С. К. Богдан. – К. : Рідна мова, 1998. – 475 с.
5. Левицький А.Е. Теорія міжкультурної комунікації: працюємо самостійно: навч.посіб. / А.Е.Левицький, Н.Д.Борисенко, І.І.Савчук. – К.: Логос, 2011. – 127 с.
6. Манакін В.М. (2012) Мова і міжкультурна комунікація, Київ: Видавничий центр "Академія". -288 с.

Практичне заняття № 2.

Мова та національний характер. Культурний аспект

1. Співвідношення мови та культури.
2. Національний характер, менталітет.
3. Історіографія дослідження національного характеру.
4. Методи дослідження національного характеру.
5. Основні аспекти британської ментальності.

Література:

1. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики / Ф. С. Бацевич.. – К. : Видавничий центр «Академія», 2004. – 344 с.
2. Бацевич Ф. С. Словник термінів міжкультурної комунікації / Ф. С. Бацевич. – К. : Довіра, 2007. – 205 с.
3. Манакін В.М. (2012) Мова і міжкультурна комунікація, Київ: Видавничий центр "Академія". - 288 с.

Практичне заняття № 3.

Мова та національний характер. Лексичний аспект

1. Соціокультурний компонент мови.
2. Культурно-специфічна лексика, мовні еквіваленти.
3. Різні види перцепції концептів реальності.
4. Колокації, комунікативні прогалини.
5. Екстралінгвістичні фактори мовного вчення.
6. Граматичні аспекти національного характеру в мові.
7. Синтаксичні аспекти національного характеру в мові.
8. Політкоректність.

Література:

1. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики / Ф. С. Бацевич.. – К. : Видавничий центр «Академія», 2004. – 344 с.
2. Бацевич Ф. С. Словник термінів міжкультурної комунікації / Ф. С. Бацевич. – К. : Довіра, 2007. – 205 с.
3. Манакін В.М. (2012) Мова і міжкультурна комунікація,Київ: Видавничий центр "Академія".-288 с.

Практичне заняття № 4.

Стереотипи. Соціокультурні стереотипи Великобританії. Стереотипні загрози

1. Стереотип: етимологія поняття. Основні аспекти стереотипів та їхня структура.
2. Стереотип як когнітивна схема. Причини та основи стереотипів.
3. Популярні стереотипи Британії. Гендерний та мульти-етнічний експеримент.
4. Поняття “культурного шоку”. Ступені культурного шоку. Зворотний культурний шок. Шляхи подолання культурного шоку.
5. Міжкультурний конфлікт. Відмінність міжкультурного й етнічного конфліктів. Шляхи розв’язання міжкультурних конфліктів.

Література:

1. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики / Ф. С. Бацевич.. – К. : Видавничий центр «Академія», 2004. – 344 с.
2. Бацевич Ф. С. Словник термінів міжкультурної комунікації / Ф. С. Бацевич. – К. : Довіра, 2007. – 205 с.
3. Манакін В.М. (2012) Мова і міжкультурна комунікація,Київ: Видавничий центр "Академія".-288 с.

Практичне заняття № 5.

Невербальна комунікація

1. Невербальне / вербальне спілкування. Розвиток невербальної комунікації.
2. Основні властивості невербальної комунікації. Функції.
3. Кінетика: структура, функції.
4. Вокалічна складова комунікації.
5. Проксеміка: територіальні форми.
6. Комунікація дотику.
7. Хронеміка.

Література:

1. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики / Ф. С. Бацевич.. – К. : Видавничий центр «Академія», 2004. – 344 с.
2. Бацевич Ф. С. Словник термінів міжкультурної комунікації / Ф. С. Бацевич. – К. : Довіра, 2007. – 205 с.
3. Богдан С. К. Мовний етикет українців: традиції і сучасність / С. К. Богдан. – К. : Рідна мова, 1998. – 475 с.

Практичне заняття № 6.

Комунікативна асиметрія. Подолання культурних стереотипів та міжкультурних перешкод. Правила спілкування в Британській культурі

1. Етнічні, расові та культурні стереотипи.
2. Підходи до успішного міжкультурного спілкування.
3. Поради для міжкультурного спілкування.
4. Розмови про погоду в Британській комунікації.
5. Привітання, потискання рук, англійська ввічливість, вибачення та інші особливості англійської комунікації

Література:

1. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики / Ф. С. Бацевич.. – К. : Видавничий центр «Академія», 2004. – 344 с.
2. Бацевич Ф. С. Словник термінів міжкультурної комунікації / Ф. С. Бацевич. – К. : Довіра, 2007. – 205 с.
3. Манакін В.М. (2012) Мова і міжкультурна комунікація, Київ: Видавничий центр "Академія".-288 с.

Практичне заняття № 7.

Міжкультурна взаємодія в призмі ділової комунікації. Американська комунікативна поведінка

1. Сутність міжкультурного ділового спілкування. Культура і мова як провідні категорії міжкультурного ділового спілкування.
2. Моделі соціального та ділового міжкультурного спілкування. Невербальне спілкування й міжкультурне ділове співробітництво. Вербальна міжкультурна бізнес комунікація.
3. Перепони міжкультурного ділового спілкування.
4. Американські цінності та норми ввічливості.
5. Модель та концепт часу.
6. Індивідуалізм, сила, простір.

Література:

1. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики / Ф. С. Бацевич.. – К. : Видавничий центр «Академія», 2004. – 344 с.
2. Бацевич Ф. С. Словник термінів міжкультурної комунікації / Ф. С. Бацевич. – К. : Довіра, 2007. – 205 с.
3. Манакін В.М. (2012) Мова і міжкультурна комунікація, Київ: Видавничий центр "Академія".-288 с.

Практичне заняття № 8.

Мовні відмінності міжкультурної та інтракультурної комунікації. Комунікативні стратегії в англійській мові

1. Мови та їх відмінності.
2. Акценти та темп мовлення як шлях до мовної дискримінації.
3. “Сильні” та “слабкі” мовленнєві стилі.
4. Імпліцитні підказки для міжкультурних комунікантів.
5. Субкультури та феномен “інтракультурного спілкування”.
6. Геополітика та інтракультурне спілкування.

Література:

1. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики / Ф. С. Бацевич.. – К. : Видавничий центр «Академія», 2004. – 344 с.
2. Бацевич Ф. С. Словник термінів міжкультурної комунікації / Ф. С. Бацевич. – К. : Довіра, 2007. – 205 с.
3. Манакін В.М. (2012) Мова і міжкультурна комунікація, Київ: Видавничий центр "Академія".-288 с.

Практичне заняття № 9.

Поняття “мовного ставлення”. Теорія ввічливості як складова феномену “міжкультурної комунікації”

1. Мовне ставлення як соціальний показник життя.
2. Міжкультурні варіації ввічливості.
3. Максими ввічливості.
4. Міжкультурна прагматична невдача.

5. Теорія ввічливості та міжкультурні перемовини. Домінантні риси англомовної (британської та американської) і української комунікативної поведінки.

Література:

1. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики / Ф. С. Бацевич.. – К. : Видавничий центр «Академія», 2004. – 344 с.

2. Бацевич Ф. С. Словник термінів міжкультурної комунікації / Ф. С. Бацевич. – К. : Довіра, 2007. – 205 с.

3. Манакін В.М. (2012) Мова і міжкультурна комунікація,Київ: Видавничий центр "Академія".-288 с.

Практичне заняття № 10.

Типологія культур

1. Основні типи комунікації.

2. Теорія Едварда Хола: низько-/ високо контекстні культури, моно та поліхронічні культури.

3. Теорія Г.Хофстеде: культурні параметри

4. Міжкультурні стилі та особливості комунікативної поведінки.

5. Домінантні риси англомовної (британської та американської) і української комунікативної поведінки.

Література:

1. Алексеева І.О. Вступ до теорії міжкультурної комунікації: підручник/ І.О.Алексеева. – К.: Видавничо-поліграфічний центр “Київський університет”, 2011. – 294 с.

2. Манакін В.М. Мова і міжкультурна комунікація: навч. посіб. - К.: ВЦ “Академія”, 2012. – 288 с.

3. Семенюк О. А., Паращук В. Ю. Основи теорії мовної комунікації : навч. посіб. – К.: Видавничий центр «Академія», 2010.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	
		Кількість одиниць	Максимальна к-сть балів	Кількість одиниць	Максимальна к-сть балів	Кількість одиниць	Максимальна к-сть балів
Відвідування лекцій	1	2	2	2	2	2	2
Відвідування практичних занять	1	2	2	4	4	4	4
Робота на практичному занятті	10	2	20	4	40	4	40
Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	2	10	1	5
Виконання модульної роботи	25	1	25	2	50	1	25
	Разом	-	54	-	106	-	76
Максимальна кількість балів: 236							
Розрахунок коефіцієнта: $60/236=0,25$							

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання

Кожна тема супроводжується завданням для самостійної роботи студента. Перший модуль містить дві позиції, серед яких студент індивідуально обирає матеріал та спосіб презентації серед запропонованих видів опрацювання теоретичних джерел або обробки власної вибірки:

Види виконання та оцінювання самостійної роботи:

- проблемна розвідка (5 балів);
- методологічна розвідка (5 балів);
- історична розвідка (5 балів).
- біографічні дослідження (5 балів).

Або одна цілісна проектна робота (охоплює визначені змістовні компоненти – історичний, біографічний, проблемний) – 20 балів.

Виконання самостійної роботи контролюється через ЕНК предмету та може контролюватися в аудиторний час роботи. Максимальна оцінка за одну роботу – 5 балів. Таким чином, максимальний бал за самостійну роботу – 20 балів.

6.3. Модульний контроль та критерії оцінювання

Модульні контрольні роботи заведені в ЕНК у вигляді тестів або індивідуальних завдань, виконуються самостійно, у вказаний термін.

Максимальна кількість балів за одну контрольну роботу – 25 балів.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

На іспиті студенти повинні показати практичне володіння навичками професійного спілкування, обсяг фактично засвоєних знань з предмету, та рівень сформованості фахових компетенцій.

Форма проведення екзамену: усна

Максимальна кількість балів: 40 балів

Структура екзаменаційного білета:

1 питання екзаменаційного білету: 15 балів;

2 питання екзаменаційного білету: 15 балів;

3 питання екзаменаційного білету: 10 балів.

Критерії оцінювання:

Кожне питання оцінюється за критеріями:

- відповідність змісту;
- повнота і ґрунтовність викладу;
- доказовість викладу;
- термінологічна коректність.

Якщо студент отримав негативний семестровий рейтинг, а також для складання академічної заборгованості, перескладань та повторних курсів, використовується перелік основних питань курсу, що підлягають самостійному опрацюванню. Якість опрацювання цих напрямків перевіряється через контроль фактичних знань (у вигляді тесту) та виконання практичного завдання.

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю.

1. Beginnings of cross-cultural communication in the USA.
2. Edward Hall's cultural-communicative hypothesis.
3. Cross-cultural investigations of 1960s.
4. Formation of cross-cultural communication in Europe.
5. Cross-cultural researches in Slavic countries.
6. New tendencies in cross-cultural communication.
7. Interdisciplinary approach to cross-cultural communication.
8. Mechanisms of cross-cultural communication.
9. Inconstant system constituents of cross-cultural communication.
10. The concept and essence of culture.
11. Types of cultural relations.
12. The notion of socialization.
13. The essence of enculturation, acculturation and transculturation.

14. Beliefs as social distinguishing characteristics.
15. Three types of beliefs.
16. A cultural value system.
17. Cultural attributions and evaluations.
18. The concept of cultural identity.
19. Types of cultural identity.
20. Culture and language.
21. Discourse accent.
22. Culture shock and reverse culture shock.
23. Phases of culture shock.
24. Cultural stereotypes.
25. Cross-cultural conflict.
26. The Difference between cross-cultural conflict and ethnic conflict.
27. Ways of coping with conflicts.
28. Communicational styles.
29. Gaining success in cross-cultural communication.
30. Golden rules of cross-cultural communication.
31. Cross-cultural issue of business communication.
32. Nonverbal business communication.
33. Verbal business interaction.
34. Time – space preferences in cross-cultural communication.
35. Cross-cultural communication skills.
36. Barriers to business interaction: oral communication.
37. Barriers to business interaction: written communication.
38. The difficulties of language differences.
39. Accents in cross-cultural communication.
40. Cross-cultural communication and speech styles.
41. Speech rates.
42. The influence of language-based discrimination.
43. Implications for Intercultural Communicators.
44. The concept of co-cultures.
45. Intracultural communication.
46. Language attitudes.
47. Dominant cultural patterns in Great Britain.
48. Cross-cultural ten – step inventory.
49. The USA as a typical co-cultural society.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Навчально-методична карта дисципліни

Разом: 120 год., лекції – 12 год., практичні заняття – 20 год., самостійна робота – 50 год., модульний контроль – 8 год., іспит – 30 год.

Змістовний модуль I		
К-сть балів за модуль	54 бали	
Тема лекції	Мова, культура, комунікація: виникнення та розвиток міжкультурної комунікації Відвідування – 1 бал	Мова та національний характер. Лексичний аспект. Культурний аспект Відвідування – 1 бал
Практичне заняття	Передумови виникнення міжкультурної комунікації як науки. Термінологічна неоднозначність. Інтракультурна, інтеркультурна та кроскультурна комунікація. Відвідування – 1 бал Активність – 10 балів	Співвідношення мови та культури. Національний характер, менталітет. Історіографія дослідження національного характеру. Методи дослідження національного характеру. Основні аспекти британської/американської ментальності. Відвідування – 1 бал Активність – 10 балів
Поточний контроль	модульна контрольна робота 1 (25 балів)	
Самостійна робота	5 балів	
Змістовний модуль II		
К-сть балів за модуль	106 балів	
Тема лекції	Стереотип: етимологія поняття. Основні аспекти стереотипів та їхня структура. Стереотип як когнітивна схема. Причини та основи стереотипів. Популярні стереотипи Британії, США. Відвідування – 1 бал	Невербальне вираження національних особливостей. Види і функції невербальної комунікації. Міжкультурні відмінності невербальних кодів. Відвідування – 1 бал
Практичне заняття	Культурно-специфічна лексика, мовні еквіваленти. Колокації, комунікативні прогалини. Граматичні аспекти національного характеру в мові. Політкоректність. Відвідування – 1 бал Активність – 10 балів	Невербальне / вербальне спілкування. Розвиток невербальної комунікації. Основні властивості невербальної комунікації. Вокалічна складова комунікації. Кінетика. Проксеміка. Відвідування – 1 бал Активність – 10 балів

	Основні аспекти стереотипів та їхня структура. Стереотип як когнітивна схема. Причини та основи стереотипів. Популярні стереотипи Британії. Поняття “культурного шоку”. Міжкультурний конфлікт. Відвідування – 1 бал Активність – 10 балів	Етнічні, расові та культурні стереотипи. Підходи до успішного міжкультурного спілкування. Поради для міжкультурного спілкування. Розмови small talk в британській/американській комунікації. Відвідування – 1 бал Активність – 10 балів
Поточний контроль	модульна контрольна робота 2,3 (2x25=50 балів)	
Самостійна робота	10 балів	
Змістовний модуль III		
К-сть балів за модуль	76 балів	
Тема лекції	Основні типи культур. Міжкультурні особливості комунікативної поведінки. Відвідування – 1 бал	Комунікативні стратегії і тактики. Ввічливість. Англійський і український стилі комунікації. Відвідування – 1 бал
Практичне заняття	Сутність міжкультурного ділового спілкування. Культура і моделі міжкультурного ділового спілкування. Американські цінності та норми ввічливості. Модель та концепт часу. Індивідуалізм, сила, простір. Відвідування – 1 бал Активність – 10 балів	Міжкультурні варіації ввічливості. Максими ввічливості. Міжкультурна прагматична невдача. Теорія ввічливості та міжкультурні перемовини. Домінантні риси англійської (британської та американської) і української комунікативної поведінки. Відвідування – 1 бал Активність – 10 балів
	Мови та їх відмінності. Акценти та темп мовлення як шлях до мовної дискримінації. Імплицитні підказки для міжкультурних комунікантів. Субкультури та феномен “інтракультурного спілкування”. Геополітика. Відвідування – 1 бал Активність – 10 балів	Теорія Едварда Хола: низько-/ високо контекстні культури, моно та поліхронічні культури. Теорія Г.Хофстеде: культурні параметри. Міжкультурні стилі та особливості комунікативної поведінки. Відвідування – 1 бал Активність – 10 балів
Поточний контроль	модульна контрольна робота 4 (25 балів)	
Самостійна робота	5 балів	
Підсумковий контроль	Іспит 40 балів	

8. Рекомендовані джерела

Основні (базові)

1. David P. Christopher. British Culture: An introduction. /Third Edition/. Abingdon: Routledge, 2015. – 358 p.
2. Griffin E.; Ledbetter A.; Sparks G. A First Look at Communication Theory (11th Edition). McGraw Hill, 2023. – 1216 p.
3. Kramsch C. Language and culture. AILA Review 27. DOI: 10.1075/aila.27.02kra issn 1461–0213 / e-issn 1570–5595. John Benjamins Publishing Company, 2014. Pp. 30–55.
4. Petrick, J., Anker, A. – Communication Theory. – режим доступу – http://en.wikibooks.org/wiki/Communication_Theory.
5. West R., Turner L. Introducing Communication Theory: Analysis and Application (8th edition). McGraw-Hill Higher Education, 2020. – 608 p.

Додаткова література до окремих тем:

1. Гладуш Н.Ф. Прагматичні аспекти висловлювання і дискурсу. К.: Видавничий центр КНЛУ, 2005. - 200 с.
2. Austin J., Mathews K. British Language & culture. Lonely Planet Publications Pty Ltd., 2013. – 250p.
3. Host St. Information and Communication Theory. Wiley-Blackwell, 2019. – 362 p.
4. O'Boyle N. Communication Theory for Humans: Communicators in A Mediated World. Palgrave Macmillan, 2022. – 222 p.